

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2001/296

Karar Sayısı : 2001/83

Karar Günü : 17.5.2001

R.G. Tarih-Sayı :25.07.2001-24473

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının "...bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar..." bölümünün, Anayasa'nın 2. ve 90. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Sanık hakkında karşılıksız çek keşide etmek suçundan açılan kamu davasında, uygulanması söz konusu olan 3167 sayılı Yasa'nın 16. maddesinin birinci fıkrasının "...bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar..." bölümünün, Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

II- İTİRAZ KONUSU KURAL

3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun'un iptali istenilen bölümünü de içeren 16. maddesi şöyledir:

"Madde 16- İbraz süresi içinde veya üzerinde yazılı keşide tarihinden önce, 4 üncü maddeye göre ibraz edildiğinde, yeterli karşılığı bulunmaması sebebiyle kısmen de olsa ödenmeyen çeki keşide eden kişiler bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar. Mahkeme ayrıca işlenen suçun mahiyetine göre bir yıl ile beş yıl arasında belirleyeceği bir müddet için failin bankalarda çek hesabı açmasının ve çek keşide etmesinin yasaklanmasına karar verir. Yasaklama kararı bütün bankalara duyurulmak üzere T.C. Merkez Bankasına bildirilir.

(Değişik : 14/1/1993-3863/1 md.) Bu fiillerden dolayı takibat yapılması çek hamilinin şikâyetine bağlıdır. Şikâyet süresi çekin bankaya ibraz tarihinde başlar. Şikâyetten vazgeçmekle, kamu davasının ve cezanın ortadan kaldırılmasına karar verileceği gibi, keşidecinin çek bedelinin karşılıksız kalan kısmını %10 tazminatı ve gecikme faizi ile birlikte muhatap bankaya veya herhangi bir şubesine yatırmış bulunması halinde de, vazgeçme şartı aranmaksızın, kamu davasının ve cezanın ortadan kaldırılmasına karar verilir. Fiili işleyenin 8 inci maddeye göre düzeltme hakkını kullanmak suretiyle hamilin zararını karşılamış olması veya düzeltme hakkı yoksa, anılan maddede belirtilen müddet içinde çek bedelinin karşılıksız kalan kısmını %10 tazminatı ve gecikme faizi ile birlikte muhatap bankaya veya herhangi bir şubesine yatırmış bulunması halinde şikâyet hakkı doğmaz."

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, ilk inceleme raporu, itiraz konusu yasa kuralı ve ilgili Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle daha önce yapılan başvuru 26.09.1995 günlü, Esas:1995/18, Karar:1995/50 sayılı kararla, esastan incelenerek kuralın Anayasa'ya aykırı olmadığı gerekçesiyle reddedilmiş ve karar 15.11.1997 günlü, 23171 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddesine göre, Anayasa Mahkemesi'nin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

Anayasa Mahkemesi'nce işin esasına girilerek reddedilen kural hakkında yeni bir başvurunun yapılabilmesi için, önceki kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı 15.11.1997 gününden başlayarak geçmesi gereken on yıllık süre henüz geçmemiştir.

Bu nedenlerle, 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasındaki "...bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar..." bölümüne ilişkin başvurunun, Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddesi gereğince reddi gerekir.

IV- SONUÇ

19.3.1985 günlü, 3167 sayılı "Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun"un 16. maddesinin birinci fıkrasının "...bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar..." bölümüne ilişkin itiraz başvurusunun, Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddelerinin son fıkraları gereğince REDDİNE, 17.5.2001 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
Mustafa BUMİN	Samia AKBULUT	Sacit ADALI
Üye	Üye	Üye
Ali HÜNER	Fulya KANTARCIOĞLU	Aysel PEKİNER
Üye	Üye	Üye
Mahir Can ILICAK	Rüştü SÖNMEZ	Ertuğrul ERSOY

Esas Sayısı : 2001/296
Karar Sayısı : 2001/83

Üye

Tülay TUĞCU

Üye

Ahmet AKYALÇIN